

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.26/2018/5.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Molnár Gábor Miklós a tanács elnöke,
Dr. Feleky István előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2018. május 9.
Az ügy tárgya: lopás vétsége és más bűncselekmények
Terhelt(ek): ... és társai
Első fok: Pápai Járásbíróság 12.B.318/2015/43. ítélet,
2016. március 1. tárgyalás
Másodfok: Veszprémi Törvényszék 2.Bf.361/2017/9. ítélet,
2017. október 19.
nyilvános ülés
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: ... III. rendű terhelt
Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétsége és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a ... III. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Pápai Járásbíróság 12.B.318/2015/43. számú ítéletét és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.361/2017/9. számú ítéletét ... III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Pápai Járásbíróság a 2016. március 1. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 12.B.318/2015/43. számú ítéletével ... III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli lopás vétségében [2012. évi C. törvény (Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont - tényállás II. és IV. pont].
- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül mint többszörös visszaesőt - 1 év 4

hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra legkorábban a büntetés (szabadságvesztés) háromnegyed részének letöltése után bocsátható. Egyszersmind felmentette az ellene lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont - tényállás I. pont] és társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bb) és bc) pont - tényállás III. pont] miatt emelt vád alól. Rendelkezett továbbá a polgári jogi igényekről és a bűnügyi költségről.

[3] A védelmi fellebbezések alapján másodfokon eljáró Veszprémi Törvényszék a 2017. október 19. napján tartott nyilvános ülésen meghozott 2.Bf.361/2017/9. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a III. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy a 2 rendbeli lopás vétségéből 1 rendbeli cselekményt társtettesként követett el - egyebekben pedig helybenhagyta.

[4] II. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a III. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a bűnösség megállapítása miatt, felmentés, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabása érdekében.

[5] A III. rendű terhelt indítványa szerint valóban ellopta a pálinkát, de azt másnap visszavitte a boltba. Ezáltal a kár megtérült, mégsem alkalmazták javára a tevékeny megbánást (tényállás II. pont). A másik lopásban pedig ártatlan, azt nem követte el (tényállás IV. pont).

[6] A tagadott lopást nem ismerte be sem ő, sem „állítólagos bűntársai”. A bolti dolgozók lopást nem láttak és illet a videofelvétel sem mutatott. Az elkövetési értéket sem állapították meg. E körben a tényállás felderítetlen és hiányos, azaz megalapozatlan.

[7] A III. rendű terhelt szerint a kiszabott büntetés „eltúlzott”, tehát a büntetés mértékét is kifogásolta.

[8] A Legfőbb Ügyészség a BF.79/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta.

[9] A terhelt az ítélet IV. pontja kapcsán az irányadó tényállás meg nem engedett támadásával kifogásolja a bűnösség megállapítását, illetve az elkövetési érték meg nem állapítását. E körben indítványa a törvényben kizárt.

[10] Az indítvány a tényállás II. pontját érintően alaptalan. Egyrészt nem történt tevékeny megbánás [Btk. 29. § (1) bekezdés], másrészt ez nem szerepel az irányadó tényállásban, harmadrészt az többszörös vagy különös visszaeső esetében nem is alkalmazható [Btk. 29. § (3) bekezdés a) pont]. Megjegyezte továbbá - bár erre az indítvány nem utalt -, hogy a lopás befejezettsége miatt önkéntes elállásról vagy eredményelhárításról sem lehet szó. Az elloptott szeszes ital visszavitelét a bíróságok helyesen értékelték a büntetése kiszabás körében a kár megtérítéseként. A terhelt bűnösségének megállapítására tehát törvényesen került sor mindkét lopás vétségében.

- [11] A Legfőbb Ügyészség szerint a kiszabott büntetést támadó részében a III. rendű terhelt indítványa a törvényben kizárt. Miután pedig feltétlen hatályú eljárási szabálysértést sem észlelt, ezért a Legfőbb Ügyészség a támadott határozat tanácsülésen történő hatályában fenntartását indítványozta.
- [12] A III. rendű terhelt és a védője a Legfőbb Ügyészség átiratára nem tett észrevételt.
- [13] **III.** A III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [14] 1. A III. rendű terhelt indítványa szerint a bűnösségének megállapítása törvénysértő.
- [15] 2. A Kúria a III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának az elbírálása során abból indult ki, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó és a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható [Be. 423. § (1) bekezdés]. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak sincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége tehát kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [16] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [17] A Kúria a tényállás IV. pontjában rögzített lopással kapcsolatosan nem vizsgálhatta a III. rendű terhelt érveit. Azzal szemben az irányadó tényállás egyértelműen tartalmazza, hogy a III. rendű terhelt és a társai az üzletben ötvenezer forintot meg nem haladó értékben különféle árucikkeket rejtettek a ruházatukba és a táskájukba, majd ezekkel fizetés nélkül távoztak.
- [18] 3. A III. rendű terhelt indítványa szerint a tényállás II. pontjában körülírt lopást követően a pálinka visszavitele folytán a tevékeny megbánás megvalósult.
- [19] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 416. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bűnösség megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.
- [20] A Btk. 29. § (1) bekezdése szerint tevékeny megbánás folytán nem büntethető, aki a vagyon elleni vétség vagy háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett elkövetését a vádemelésig beismerte, és közvetítői eljárás keretében - vagy azt megelőzően, de a közvetítői eljárás keretében született megállapodásban jóváhagyva - a sértett által elfogadott módon és mértékben a bűncselekménnyel okozott sérelmet jóvátette.
- [21] A Kúria azt állapította meg, hogy a tevékeny megbánás

törvényben megszabott feltételei ... III. rendű terhelt tekintetében nem valósultak meg. A közvetítői eljárás lefolytatására nem került sor, és a terhelt, valamint a sértett között nem is született a törvényben előírt megállapodás. Mindemellett a törvény kifejezett rendelkezése [Btk. 29. § (3) bekezdés a) pont] szerint a tevékeny megbánás alkalmazásának nincs is helye, ha az elkövető többszörös vagy különös visszaeső. A III. rendű terhelt többszörös (és különös) visszaesői minősége tehát eleve kizárta tette a jogintézmény alkalmazhatóságát.

[22] Kétségtelen, hogy a III. rendű terhelt az általa elkövetett bűncselekménnyel okozott kárt megtérítette. Ezt az eljárt bíróságok helyesen értékelték javára a büntetés kiszabása keretében enyhítő körülményként (elsőfokú ítélet 13. oldal 2. bekezdés).

[23] A tevékeny megbánásra hivatkozó részében tehát a terhelt felülvizsgálati indítványa nem bizonyult alaposnak.

[24] 4. A III. rendű terhelt kifogásolta a kiszabott büntetés mértékét is, amit eltúlzottnak tartott.

[25] A III. rendű terhelt indítványa a két lopási cselekmény minősítésével nem foglalkozott. Márpedig, ha a felülvizsgálattal érintett cselekmények vonatkozásában anyagi jogszabálysértés nem valósult meg, a büntetés önálló vizsgálatára az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés b) pontja nem biztosít lehetőséget (EBH 2011.2387.). A kiszabott büntetés csak akkor tekinthető törvénysértőnek, és eshetne felülvizsgálat alá, ha az - a minősítésen túl - a büntető törvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközve volna a nemében és/vagy mértékében törvénysértő (BH 2012.239., BH 2005.337., BH 2016.264.II.). Ilyen törvénysértésre a III. rendű terhelt nem hivatkozott, és ilyen törvénysértést a Kúria sem észlelt.

[26] A büntetéskiszabás önmagában a felülvizsgálat tárgyát ugyancsak nem képezheti, így az sem, hogy a bíróságok a büntetéskiszabás során a büntetés célját, a büntetéskiszabás elveit, illetőleg a büntetéskiszabás során értékelhető (súlyosító, enyhítő) tényezőkről szóló 56. BK állásfoglalást miként veszik figyelembe (BH 2005.337.III. - korábbi hivatkozások aktualizálásával).

Az indítvány elvi tartalma

[27] A bűnösség megállapítása és a kiszabott büntetés törvénysértő.

A döntés elvi tartalma

[28] A felülvizsgálati indítvány nem alapos. Az irányadó tényállás tilalmazott támadásán keresztül a bűnösség nem kifogásolható, a kiszabott büntetés pedig - ha az a nemében és/vagy mértékében nem törvénysértő - önmagában nem vizsgálható. E részeiben az indítvány a törvényben kizárt.

Az indítvány érdemben sem alapos, mert a kár közvetítői eljáráson kívüli megtérítése nem tevékeny megbánás, illetőleg többszörös és különös visszaeső elkövető tekintetében a tevékeny megbánás nem is alkalmazható.

Záró rész

[29] A kifejtettekre tekintettel a Kúria - a Be. 424. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján tanácsulésen, a Be. 420. § (1) bekezdés 1. mondat 1. fordulata szerinti összetételben eljárva, és miután feltétlenül az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező (ún. abszolút) eljárási szabálysértést sem észlelt - a III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot - a Be. 426. §-a alapján - a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

[30] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a bíróság - a Be. 421. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2018. május 9.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Lévai Viktória
tisztviselő